

Ministerul Energiei a înaintat Executivului un memorandum cu cinci masuri de reforma a pietei de energie pe termen scurt

Ministerul Energiei a înaintat Executivului un memorandum cu cinci masuri de reforma a pietei de energie pe termen scurt, menite sa asigure preturi corecte pentru consumatorii finali, un document realizat în conformitate cu contextul european, directivele Comisiei Europene, recomandarile Eurelectric, Agentia pentru Cooperarea Reglementatorilor din Domeniul Energiei (ACER) si Agentiei Internationale a Energiei (IEA).

Potrivit memorandumului, prima masura vizeaza implementarea mecanismului Market Maker, pentru cresterea lichiditatii pietei si transparenta în formarea preturilor. Mecanismul Market Maker, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 15/29 aprilie 2025 si aplicabil pietelor de energie electrica din 1 iulie 2025 si pietelor centralizate de gaze naturale din 1 aprilie 2026, va fi operationalizat rapid pentru a asigura lichiditatea pietei si transparenta formarii preturilor, cu implementare estimata în 0-3 luni si beneficii vizibile în 3-6 luni.

Operatorii pietelor de energie electrica sa finalizeze infrastructura de implementare, iar Ministerul Energiei sa încurajeze companiile unde este actionar majoritar pentru a participa activ.

O a doua masura vizeaza extinderea mecanismelor de garantare a tranzactiilor de energie realizate pe piata angro. Aceasta presupune ca suplimentar garantiilor minime stabilite de ANRE în iulie 2025 (5% pentru livrari cu durata mai mare de 6 luni si 10% pentru livrari cu durata mai mica de 6 luni, precum si un termen de plata de 15 zile), Ministerul Energiei sa accelereze implementarea contrapartii centrale nationale CCP-RO. Aceasta va reduce riscul speculativ si va întări încrederea în piata de energie electrica, asumându-se riscul de contraparte doar la nivelul CCP-RO, reglementata si monitorizata de ASF, BNR si ESMA. Operationalizarea CCP-RO este estimata în 6-12 luni, cu beneficii vizibile pentru stabilitatea pietei în 12-24 luni.

În ceea ce priveste optimizarea costurilor de achizitie a energiei pentru consum propriu tehnologic (CPT), Ministerul Energiei propune implementarea unui mecanism de achizitor unic pentru CPT, în conformitate cu recomandarile IEA, pentru a reduce costurile si, implicit, tarifele de distributie platite de consumatorii finali. În prezent, costurile cu achizitia energiei pentru consumul propriu tehnologic (CPT) al operatorilor de distributie reprezinta 20%-25% din costul total. Modificarile legislative si metodologia de implementare vor fi realizate în 0-3 luni, cu beneficii vizibile estimate în 12-24 luni.

Potrivit documentului, cea de-a patra masura se refera la preturi dinamice/diferentiate si implementarea masiva a contorizarii inteligente.

Ministerul Energiei precizeaza ca în contextul tranzitiei energetice si al cresterii ponderii energiei regenerabile, România trebuie sa accelereze implementarea tarifelor dinamice, conform recomandarilor Comisiei Europene si Eurelectric. Cresterea productiei de energie solara a schimbat curba de consum a Sistemului Energetic National (SEN), cu vârfuri în orele diminetii (6:00 - 11:00) si serii (18:00 - 22:00), iar cea mai ieftina energie se produce între orele 11:00 - 18:00. De exemplu, pe 13 august 2025, între 11:00 si 13:00 pretul energiei a fost între 34 si 52 RON/MWh, în timp ce în intervalul de vârf de seara a ajuns între 700 si 1.500 RON/MWh, ceea ce creste necesarul de import de energie si face ca pretul mediu din România sa fie printre cele mai mari din UE.

Analiza consumului arata ca 16% dintre locurile de consum casnic genereaza 43% din consumul total, ceea ce subliniaza necesitatea aplicarii tarifelor diferite si a sistemelor de masurare inteligenta (SMI), care acopera în prezent circa 32% din totalul contoarelor. Implementarea tarifelor dinamice si a SMI poate reduce factura de

energie cu pâna la 24% si poate diminua importurile la preturi mari.

Masurile propuse includ completarea regulamentului ANRE pentru furnizorii cu peste 200.000 de clienti, astfel încât acestia sa ofere solutii digitale pentru monitorizarea si accesarea tarifelor dinamice în timp real. Fondurile nerambursabile europene, în valoare de 150 milioane euro, vor sprijini instalarea de contoare inteligente si dezvoltarea de solutii digitale. Termenul de implementare este de 0-12 luni, cu beneficii vizibile estimate în 12-24 luni, creând premisele pentru o piata mai eficienta si mai echilibrata.

Nu în ultimul rând, memorandumul prevede o masura referitoare la coerenta în ceea ce înseamna eficienta energetica în sectorul economic, public si rezidential.

Astfel, programele de eficienta energetica trebuie consolidate sub o coordonare unica, conform recomandarilor Comisiei Europene privind utilizarea eficienta a fondurilor, prin crearea unui task-force interministerial care sa maximizeze impactul investitiilor si sa reduca consumul de energie pe termen lung. Acest mecanism va centraliza monitorizarea si gestionarea fondurilor alocate de Ministerul Energiei, Ministerul Mediului Apelor si Padurilor, Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale si Ministerul Investitiilor si Proiectelor Europene, asigurând o utilizare eficienta a resurselor si coordonarea tuturor programelor de eficienta energetica.

Ministerul Energiei va fi desemnat coordonator principal, responsabil cu implementarea masurilor propuse pentru reformarea pietei de energie electrica pe termen scurt, conform etapelor planificate anterior, iar task-force-ul va facilita o monitorizare centralizata si transparenta a progresului investitiilor în eficienta energetica.